

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Rózsa tér, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

Ide intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok s levelek vissza nem adtnak. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy hóra 1 frt.

HIRDETÉSI DÍJ:

Ort-basábas postárral egyeztetésért 5 kr. — Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyitónér 4 hasábas postárral 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Kutasi Imre könyvnyomdája, Főpiac, Sz. Nagy Károly-ház.

Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény ugyanint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és ahirdetmények.

„Egy mostani áramlatról.”

DEBRECZEN, nov. 23.

II.

(*) A bűntények szaporodásának igenis vannak okai, s azok nagyon egyszerű dolgok s bárki által is felfedezhetők egy kis mélyebb belátással, szemléléssel és kutatással, melyekből azután határozottan és világosan következtetheti a józan kombináció, hogy:

1-ször, ha összevetjük a negyven év előtti közbiztonsági állapotokat a mostanival — nem hogy hanyatlás állott volna elő a közérkölciségi állapotokban, hanem igenis a bűntények száma jelentékenyen apadt;

2-ször, hogy ha a megingott személy és vagyon bátorságot rendes állapotba akarjuk tartani, azt némi jóakaratral igen könnyen eszközölhetjük.

Első oka a bűntények szaporodásának azon körülmény, melyet magával szokott hozni a civilizáció: a hírlapok sokasága és az újdonsági rovatok telhetetlen mániája a borzalmak, a bizarr dolgok kitálalásánál.

Negyven-ötven évvel ezelőtt a hírlapok minálunk csak nem embrió kor szakukat élték, és olvasó közönségük oly gyér volt, hogy a közölt hírek csak nagyon szűk körbe forogtak.

De az akkori közlekedési viszonyok a vidéki levelezők csekély kontingense szinte akadály volt arra nézve, mikép a hírlapok minden betörése Jopásról értesítve legyenek. — De a közlendő komolyabb tárgyak halmaza nem is engedett minden haszontalan kapzabatyárú históriát közölni s az akkori szerkesztők nem is igen kaptak az ilyen éme lyítő dolgokon.

Igy aztán az elkövetett bűntettek száma, vajmi ritkán jutott a közönség tudomására.

Most a legtöbb hírlap tápláléka a pikáns, a bizarr és a borzalmas történet, és teltehető, hogy ha most Sobri, Milfajt — Angyal Bandi, Rózsa Sándor, Jánosik vagy más ily fajta rablóbandák léteznének, képesek lennének némely lapok az ily bandákhoz rendes reportert küldeni, hogy közönségüket men-

nél gyakrabban tudósíthassák az elkövetett borzalmakról.

Mert hát más idők, más emberek, más irányt és más izlést szűlnek — s a jelenlegi hírlapolvasó közönség legnagyobb része a lapolvasást mindig az újdonsági rovaton kezdi, folytatja a tárczán — és végzi a kis lotteria számain.

Csoda é azután, hogy némely hírlapok előfizetők izléséhez szabva magokat, mindent elkövetnek annak ki-elégítésére — hogy arcképeket hoznak a legmegvetendőbb nyomorultakról, életirásokat közölnek megbélyegzett akasztófa gyümölcsökről s hasábot írnak egy-egy kivégzésről, leírva legapróbb részletekig a végrehajtás szomorú phraizsait, sokszor oly undorító hüszéggel, hogy a jóérzésű ember borzadva fordul el tőle.

Meg azután nagyobb részt a hírlapok nem is tárgyilagosan, nem is a valóságnak megfelelőleg adják legtöbb-ször híreiket — „r a b l ó k a p a d l á s o n” azaz egyszerű tolvajok, a kik kibontották az istálló tetejét. — „g y i l k o s s á g a t e n g e r i b e n”, vagyis két napszamos összevesztett s verekedés közben az egyik oly ütést kapott a vakaszemén, hogy rögtön meghalt, s számtalan ehez hasonló bűntény kvalifikációt állapítanak meg csakis épen a hangzatos címek miatt, hogy annál ajánlóbbá tegyék annak olvasását — mit sem törődve azzal, hogy azután ily címek alatt terjed el a közönségben, de tájdalom ily címek alatt szivárognak ki a borzalmakon mohó vágygyal kapkodó német lapokba s onnan pedig más országok lapjaiba szomorú árnyat vetve és tévedésbe ejtve a világot közbiztonsági állapotaink felől.

Milyen legyen azon jóakarát, mely a bűntények szaporodását meggátolja, érteve itt leginkább azon bűntényeket, melyek a vagyon biztonságát támadják meg — arról hasábotak lehetne írni, de a cikkek szűk kerete miatt csak következőkbe foglalom össze.

Első dolog az adminisztratív hatóságok erélye — ennek következetes eljárásával s önálló intézkedéseivel, és

éber ellenőrzésével sok rossz még csirá-jában is elfojtható lesz.

Szükséges, hogy ne minduntalan a kormány gyámkodását lessék — hanem széles hatáskörökben alkossanak önma-guk szabályokat s tegyenek óvintézkedéseket a közbiztonság helyrehozására.

Alkosság meg mindenek előtt a községi rendszert s szoktassák a népet arra, hogy önmaga biztonsága felett első sorban önmaga őrködjék.

Hízen minden község előjárósága ösmeri egytől egyig a maga gyanus egyéneit és kivált kisebb helyeken majdnem bizonyosan el tudják találni, hogy ezt a lopast vagy betörést ki követ-hette el.

Oszzák fel a községeket rendőri tizedekre — minden tized naponként egy egyénnel járuljon az éjjeli őrködés-hez, minden rendőrtizedes tegye meg napi jelentését a történetekről a község előjáróságának.

Kisérők figyelemmel gyanus egyé-neiket, tartsák evidentiába azok magok viseletét. távollétét s ez eljárással meg lesz zsbabztatva és később el lesz nyomva a mardonkodás.

A szegedi királyi biztosság a három év alatt az egész Bánság és Bácska-ságban fel Biharig, és Pestvármegyéig visszaállította a vagyonbiztonságot, — mivel eszközölte ezt — erélyvel, után-látással és önzetlen tiszta eljárással, melyek között első helyen állott a kötele-ségérzet.

Ott a követendő példa — s a köz-igazgatási hatóságok ily eljárással új fényt deríthetnek az autonómikus megyék el-homályosodott rendszerére — s a b ü n -m e g e l ő z é s keresztil hajtásával a bűntettek szaporodását nem hogy meg-akadályozhatják, de a jelentékeny con-tingenst a lehető minimumra fogják le-szálíthatni.

Tegye meg mindenki a maga köte-lességét — s a bajok elfognak enyészni.

Kellemetlen dolgok.

(T.) Hogy a dalmát lázadók mennyire vannak szervezve, s hogy az összeesküvés vagy mi, — mily mérvű lehet? — arról még nem igen birunk tudomással, csak az „Egyetértés”-

ből látjuk (azóta telán a többi lapból s) hogy nagyon kap rajta s hihetőleg arra számít, hogy lehet belőle csinálni egy kis hecczet. — Reméljük azonban hogy a lázadókkal szemben erélyesen fognak fellépni, s ha igaz hogy a montenegrói fejedelem keze is benne van a játékban? — tehát megfogják mutatni a tiszteit urnak hogy nem Törökországgal van dolga.

Egy másik hirt is vettünk, mely meg-int csak nem valami örvedetes és pedig az a nagy barátság Muszkaországgal, ami fejlődni kezd. Nem egy cikkemben fejtettem már ki, hogy a Bismarck veresége keserű válságokat hozhat reánk, s e sejtelmem mindig sötétedik, ha pedig arra gondolok hogy mily ellenzékkel birunk? — még csak módot se látok arra: mint tehesen egy oly politikát elhárítani ma-gunktól, mely érdekeinknek árthatna?

Igen is, ha például a kormány a Bécs-csel szemben való erélyes fellépés esetében az egész nemzet támogatására számíthatna, de épen az ellenkezőre számíthatunk, mert amint az ellenzék azt látja hogy kormányunknak Bécs-ben kellemetlenségei kezdenek lenni, hát még ő ásná alatta a vermet a leg és legnagyobb erélyvel, pláne a habarék meg rögtön jeleit adná hogy ő kész az új fordulat szerint is kormá-nyozni. Ily kilátásokkal szemben nem csoda te-nát, ha egy politikai fordulat bekövetkezheto-ségét illetőleg aggodalmaink vannak.

Megfogjuk látni egy bíránt hogy a had-ügyminiszterium a dalmát lázadók ellen mily erélyvel fog fellépni, mert az orosz barátságot illetőleg következtetni lehet ebből is. A dédel-getés és erélytelenség a rossz jelek közé fogna tartozni mert ha a Bismarck terve szerint a monarchiának keleten céljai vannak? akkor ott, reá nézve minden fejtelenség veszedelem és a legerélyesebb közbelépést igényli, ha el-leuben a politika fordulatot vett volna? — ak-kor oda se fog neki nézni.

A szerb metropolita visszahelyezésének híre is a kellemetlenek közé tartozik, amenyi-ben a szerb kormány mintegy Ausztria-Magyar-országnak akart igazságot szolgáltatni az által, hogy e muszka zsoldos metropolita ellen szigoruan lépett fel, ellevén arra készülve, hogy Oroszországban nagy visszatetszést fog szűlni, amde Ausztria-Magyarország barátságára na-gyobb súly volt most már fektetve mint az orosz barátságra, ha azonban a szerb kormány a metropolitát visszahelyezni lesz kényszere-

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Hiuság asszony a te neved!

Rajz.

Irta: Erdélyi Mikes Róza.

Szép csöndes nyári nap van. A zugligeti nyári lakok egyikében két fiatal leány sétál föl s alá.

Nyugodt és ünnepélyes körültek minden. A nap fényes sugarai rubint, és gyémánt-tüzzel hintik be a fákat, virágokat, faleveleket, s a park tekervényes porondos utait, melyek, mint kiterített fehér vászon-szalagok húzódnak tova, a zöld pázsit között.

A két leány egy jármin lugosba foglal helyet: előttük rózsá, lobelia és rzedea csoportok illatognak.

A virágok mosolyogni látszanak társnő-jükre, a körültek hódolni látszó gazdag természettel egyetemben.

A két leány, egy már rég fölvetett társal-gást folytat.

— Ah — folytatá az egyik a szöke — hagyjunk a feleselést édes Gábikám, gyönyör-ködjünk inkább a kedves virágok kék szemé-lyben; szivjuk a rózsá és rzedea felséges illa-tát. Istenem, igazad van! Szép dolog a gaz-daság, ha az ember ily gyönyörű nyári lakkal rendelkezhetik mint te; de azért mégsem osz-tom nézettedet: hogy tudniillik, a gazdaság adhat egyedül boldogságot.

De mielőtt a barna lány feleletét bevár-nók, mutassuk be előbb a szöket.

Az ifjak — kevés kivétellel — ha ideált

aikotnak maguknak, rendszeren szelld, ábrándo-zó alakban áll előttük az eszménykép, melyet jelkük oltárára állítanak, és ritka ad annak fekete haját; az ideál rendszeren szöke, át-lát-szó, minthogy — állítólag — a barna szenev-délyt, a szöke szerelmét jelent s azt képzelik: az öök szépsége csak az szökek tulajdons.

Egy ilyen szöke eszménykép Juliska is, rózsás orcával, dusszöke hajával, nefeletszemei-el, finom metszésű ajkaival, melyekkel örökké mosolyog: egész lényén csupa kellem és báj ömlik el, a mellett munkás, tevékeny, rendes, házias, szóval olyan leány, a ki egy férfit hivatta van boldoggá tenni.

Korán á vaságra jutván, mint a Tompai ház távoli rokona jött Gabriellához, a ki egészen elentette volt.

Barna haja szökére van szappanozva, mintegy a természet kijátszására, nagy fekete szeméből, szenvedély és tűz villan ki, arca-sárgás halvány, ajkai szélesen duzzadtak, melyek örökké kelepének, mint valami malom. Eszméit, gondolatait, terveit, mindig változ-tatja, mint öltözékét: ugynevezett „csunya szépség” a hit csupán öltözete, és modora tesz feltűnővé.

— Te kétségbe mered vonni állításomat? — kérde vastag ajkait lebigyesztve — Hidd el Júlia, a gazdaság minden; a kinek pénze van, annak mindene van. Epen e czéliből kell nekéd gazdag emberhez menned nőül; fogadd tanácsomat, lépj vissza, a mig nem késő. Egy szegény orvos a mai világban a kinek nincs semmi vagyonja a keresetén kívül. No bizony, jobb ha a Dunába öld magad!

Juliska, mintegy megbánva a gazdaság-ra tett megjegyzéseit, mondá: — Lemondani Sándorról? Hidd el (des Gábikám, nem mon-

dának le róla, a világ minden gazdagságáért. Azt mondod keresetere lesz utalva csupán? Oh de most érzem, tudom, mi véghetetlenül boldogok leszünk. Ott fogok állni mellette, tá-mogatni fogom öt küzdelmeiben pályája kez-detén, és segíték megosztani gondjait. Oh mi-lyen édes lesz ez a gond nekem! — De már én csak egy férfi gondját sem segíték meg-osztani, tartsa meg magának, nem kérek be-lőle — kacagott kicsinylő fitymállással Gab-riella.

Juliska lelkesülten folytatá. — A házias élet ugy szép edesem, ha a felek egymásért küzdve, egymás boldogságán fáradsnak szün-telen. Mily édes lesz majd nekünk az ily fá-radalmak után, a nyugalom! — Borsózik a hátam attól a nyugalomtól — válaszolt Gab-riella büszkén — nem óhajtom az olyan idylt. Már hiszen édes Julia, csak tőrülged le fér-jed homlokáról a verejtéket, meyet a kenyer kereset gondjai gyűjtenek oda, és sokkal kel-lemesebbnek találom a házasságot, oly férfi odala mellett, a kinek palotája van a város-ba, kastélya falun, a ki páholyt és lovakat tart-bat, és anyi ékszer, és ruha kontót képes ki-fizetni, a mennyit csak kedvem tartja vásá-rolni.

Ez a boldogság edesem, a többi, a többi üres ábrándozás, semmi más!

Juliska kételkedő mosolyival hallgatta ba-rátnője szavait.

Igazá volt-e? Majd meglátjuk!

A szoba, melybe e párbeszéd után pár hóval beenyitunk, keresetlen izlést árul el. Három ablakban fehér függöny diszeleg, míg a falak világos kék papírszönyeggel vannak be-vonva. A nyitott zongora hurjai még reszket-

nek az imént bevégzett játéktól; melyen hang jegyek és virágok vannak elszórva.

A szoba urnőjében a szöke Juliskára ismerünk, kinek fején a kis bóbítás rózsaszín fejkötő elárulja előttünk asszonyi voltát.

Szemei boldogságtól, megelégedéstől ra-gyognak, különösen a mindinkább közelebb hallatszól léptek zajaára.

— Na, hamarabb jön mint rendszeren — suttogják ajkai.

Azonban alig bírja elpalástolni zavarát, midőn a várva-várt férj helyett, Ypszilonti Oszkár áll előtte.

Ypszilonti Oszkár amaz osztályához tar-tozott az emberiségnek, a kiket mindenütt szivesen látnak ugyan; de sehol sem becsül-nek. Fecsegésével mindenkit mulattat; rá azonban senki sem ad semmit. Egyik házból a másikba viszi a híreket, kisegítő némely asszonyoknál férjeik rászédésében és kalandok létrehozatalában. Nappalait viziteléssel tölti és rendszeren levelesztáskor érkezik valahova.

A színházban rendszer támlásszékert tart, bár semmiféle keresetforrása nincs, divatosan öltözközik, a legelőkelőbb barátokká dic-szkiz és pénzszavarást — melyben örökre sanyidók ritkán árulja el, kivéve midőn köcsöröz. Hogy éjjeleit rendszeren a kártya-asztal előtt tölti, azt már előre is gondolhatja az olvasó.

— Az égre nagysád mit hallottam! Önök ismet nem akarnak eljönni a gr. Ilonváriék estélyére? Az összes arisztokracia gysz-hírként venné a csapást! Meg kellett írnom Gabriella grófnak, hogy addig nem hagyok békét önnek, mig meg nem igéri eljövetelet.

— Fáradsága haszontalan, mert miként már Gabriellának is mondtam, mi nem fogunk

rülve? — az az orosz befolyás ismételt emelkedésének lényesen betudandó, s oly elégtétel a metropolitára nézve mely csak is panszláv erőlyét fogja fokozni. — Szóval a Németországi választások hatása igen kedvezőtlen jelekben kezd nyilvánulni, noha adja Isten hogy ne úgy legyen, s hogy mind ezen sejtelmek ne legyenek egybeek mint rossz álmok egy kis politikai gyomortorhetetés után.

Levén pedig hétfő mikor e sorokat írom tehát a politikai lapokban nincsen cizik, különben igen csodálkozom rajta, ha egy ilyen alkalmat mint amilyenek a dalmát zavargás mutatkozik ne igyekezzenek kizsákmányolni a kormány ellen, mint azt az „Egyetértés“ már meg is kezdte. Ha tehát a hecbe csakugyan bele menekül Bosznia? Dalmáciában sem vagyunk képesek rendet csinálni: hát kellett hozzá még Bosznia és Herzegovina is? mire azt a megjegyzést bátorodom tenni hogy nagyon kellett! — Ha más érdekünk nem lett volna is ott mint maga Dalmácia, hát még akkor is kellett volna és pedig:

Amint tudni méltóztatnak, Dalmácia mintegy keskeny szalag az adriai tengerpart szélen egész Moatenegróig nyúlik le s általunk eddigél nem volt meg közelíthető csak az egyik végén Horvátország felől de csak némileg és a másik részen még pedig hajszában a tenger felől. Dalmácia háta megett pedig bőséges ellátási és menedék helyül ott állt Bosznia és Herzegovina. Ez tette Dalmáciát oly nehezen megközelíthetővé reánk nézve, holott most minden oldalról hozzá férünk, a Montenegroval való közlekedését pedig úgy elzárhatjuk hogy egyenesen kezeinkbe van adva. Az tehát hogy a hercegovczok is készek lennének Dalmáciának segítségét nyújtani? a legcsekélyebb aggodalomra sem ad okot, mert most Herzegovina a mi hatalmunkban van, s a mint rugdolózni kezd, rövidebbre fogjuk a kantar-szárát. Csak akarni kell!

Semmi más nem kell ide most csak erély és akarat, s Dalmáciát mely a legutóbbi gyenge elbánási modor óta azt hiszi hogy ő neki parancsolni nem lehet nagyon is meg kell tanítani az emberségre és ne képezzen a monarchiában egy oly különleges testületet mely az ő arasznyi széles területén betilja az ujonczozást. A példa adás tehát szükséges. De hát épen az a kérdés: hogy állunk? Akar-e Aasztria-Magyarország hatalmat és tekintélyt a keleten, vagy fordulat állt be, s annak örül ha kivonhatja onnan az ő lábait?

Lim-lom.

Mi kellene Debreczennek?

Sinházunk tegnapi előadásán négy boldond operette miniszter az ideiglenes királytól Debreczen szükségleteit kérte kielégíttetni.

A szükségletek voltak: A taligáknak fiakkerré leendő átváltoztatása, lóvonatu vasut és egy 15,000 ftrra előirányzott szinkör építése.

Hogy a nagyszámú közönség, mely tegnap a színházat megtöltötte félre ne vezetessék a fentebbieket sietünk helyre igazítani. Azok csak mellékes dolgok, fontosabbak ezek: A kis-uj-utca további asztaltirozása be-szüntetendő.

A „Bika“ feltűnően gyors építése lassítandó, nehogy megszűnjék napi kérdés lenni.

részt venni estélyükön — mondá bosszusan Juliska.

— Ah hisz ez még is szörnyűség! — kiáltott fel Oszkár ur páthosszal — félve, hogy az a boldog fiu keblére tűzte a főváros legszebb rózsáját, és ez idő alatt egyetlen csokor kiegészítéséhez sem engedte át. Hisz ez bűn a társadalom, bűn nagysádt ellen!

— En ellenem? — kérde Juliska mosolygva — hisz épen nem vágyom társaságra. Bizositom, egyedül boldogságot képezi, ha férjem oldala mellett lehetek.

— Hisz ez valóságos neveléses élet! Szájáról-szájra jár a hir, hogy azért nem járnak sehová, mert Sándor féltékeny a leszebb rózsaszálra. — mondá Ypszilonti cinikus mosolygva.

— De uram! — kiáltott fel az asszonyka sértett önértéssel — hisz ez rágalom!

— Oh én nem kétkedem hogy rágalom; de én asszonyom nem ismeri a világ nyelvét, nincs fogalma arról, mit nem beszél a világ ilyen esetben. Aztán bocsásson meg; de egy kis szórakozás szükséges ám az egészség fenntartására; hisz a nagysád arczsine olyan halvány, beteges kinézetű. Hová tűntek azok a bódító, tébolyító rózsák, a melyek előtt szegyenkezve hajták le fejüket a kert virágai. Lásza: Gabriella grófné férjhezmenetele óta folytonosan virul, az örökös szórakozás, élvezet mámorától! Higgye el nagysád, oly szükséges az az embernek, mint a virágnak az eső, a nélkül elhervad, kiszárad, elveszti életét.

A kis asszonyka, a míg Oszkár ur beszélt, gondolkodva nézett maga elé s a nélkül hogy

A távirda igazgatóság ide költözködése nem engedhető meg, nehogy a hivatalnokok száma szaporodván, azok a péterfia kertletben béreljenek lakásokat.

A népkerti kioszk felépítése megszűnik kérdés tárgyát képezni, nehogy a nyári sétáló közönség kényelmes sétahelyét így alkalmatlanságok foglalják el.

A boltfőtörök érdekében rendőrségünk feles száma elbocsátandó a szolgálatból. Ezután az éji őrség csak 30 rendőrből álljon.

Az egyes önkéntes tűzoltók lakásai, illetőleg azok nyugvó helyei is villany-csengővel hozandók összeköttetésbe.

A kellemetlen sajtóperek beszűntetése céljából a helybeli lapok egynemelyike megszüntetendő.

A színésznők jutalomjátéki előadásai a közönség színházba menésére kötelezőkké tendőnek.

Az utcaseprők ezután nyáron egész napon át való seprésre utasítandók. A Hortobágyot megtekinteni akarók számára a város részéről 10 kocsi 40 lóval mindig kézleltben tartandó, sat. sat. sat.

Zola Emil „Nana“-jának dán nyelven megjelenését Neilemann, a dán igazságügyi miniszter tiltja, s e rendelkezésnek azzal adja okát, hogy a regény igen erkölcsstelen.

Mi erős erkölcsűek vagyunk. Mi rajtunk Nana ki nem fog.

Bornhardt Sarah egyik vidéki bánulója kedves meglepetésben részesül. Ugyanis Szana Tamás íróársunkat fölkerde az illető, hogy neki valami Bornhardt emléket vásároljon. Szana ur megvette hát azon vörösbárony burtozatot, a mely a francia vendégművész szinpadj szalonjában volt látható a „Kamélas hölgyben.“ A szép burtozat 580 forint és 80 krajczáron került új tulajdonosának birtokába.

A fővárosból.

Dux Adolfo t tegnap délelőtt nagy részvét mellett temették el. A halottas ház nagy udvarát a gyászoló közönség egészen megtöltötte. A Kisfaludy-társaság budapesti tagjai majdnem teljes számban, a Pester Lloyd szerkesztőségének valamennyi tagja, az írók és művészek társaságának, valamint a hirlapírói egyesületnek számos tagja volt jelen.

A sirnál a „Pester Lloyd“ szerkesztősége nevében Falk Miks a mondott megható beszédet.

Elsülyedt a hajó a Dunán. Szombaton dében Freéd és Trebitsch paksi cég „Mariska“ nevű 1800 métermáza szállító képességgel bíró nagy gabonás hajója, mely Heisler Gáspár solti kereskedő 1550 métermáza terményrakományával egy gőzös által vontatva a fővárosba igyekezett, Solt mellett lélekelt és elsülyedt. A süllyedés oly mély, hogy a hajónak csak az árbocza van kint a vízből. A kormányos és a hajó összes legénye megmenték. Az elsülyedt gabonaszállítvány biztosítva volt. A hajó kiemeléséhez már hozzá fogtak.

Meggyilkolt a lány. Tegnap reggel 7 órakor a Foncière-biztosító intézetnek a sugárút és a vázsi-kört sarkán épülő új házában, a pinczébe a muokások egy leányt találtak halva. A leány mintegy 14—15 éves volt. Megdermedt testét elborította az aludt vér. A munkások rögtön jelentést tettek a terézvárosi alkapitányságnál, Boczakó kapitánysági tisztviselő megjelent a helyszínen, a hol a leány holttestét több száz emberre rugó tömeg állta körül s intézkedett a holttestnek a köztemetőbe való szállítására nézve. Az or-

tudná, a nélkül hogy akarná a tükröt kereste föl.

— Valóban, arczom sárgás színű, olyan életnélküli. És szemeim, Jézuskám, hogy bevannak esve! — gondolá magában.

Ypszilonti ur kezdte magát ajánlani, ujra elmondta, mily leverőleg hat mindnyájukra a Juliska távolléte, hogy folytonosan őt emlegetik az estélyeken, hisz nem csoda annyira megszokták őt Gabriella grófné mellett látni. Végre azzal fejezte be fecsegését, hogy az egész férfi sereg lázas szomjával eped látása után.

Midőn a fiatal asszony egyedül maradt, maga sem tudta, mi bántja egyszerre. Gondolatai szerte tévedeztek. Ott képzelte magát a Gabriella szemében, hol leánykorában annyi sok kellemes időt töltött.

Most jutott az először eszébe férjhezmenetele óta.

— De hát — miért is ne lehetne nekünk is olykor-olykor szórakozást szerznünk? — Hisz azért épen úgy szerethetjük egymást. Zűr-zavaros gondolataiból [férje hazajövele zavarta föl.

Sándor szeretteljesen csókolta meg meg nejét, a ki csodák csodája, zavartnak és szórakozottnak látszott sőt nem is viszonozta csókját!

— Mi bajod Juliskám? még soha sem láttalak így különösnnek. Avagy talán elvesztette varázserőket hazajöveletem. Nem örülsz már többé nekem?

— Oh édes jó Sándorom, még gondolni is ilyet!

— Semmi édes Sándor, csak az a Ypszilonti volt itt.

— Ah az az ember! Képzem ismét

vosi láttelet azt konstátálta, hogy a leány (ruházata után itélve, tót napszámosnő) erőszakosság folytán beállt elvérzésben halt meg. A leányon oly sérülések voltak láthatók, melyekből kitűnt, hogy megtámadóival iszonyu harczot küzdött. Az éjjel a Foncière épületében hat munkás dolgozott, kikre a gyanyu esvén, mind a hatan vizsgálat alá vétettek.

Sport.

— Vadászat. —

A trónörökös utolsó, e hó 19-én tartott görgényi vadászatáról a következő érdekes epizódot írják. — A kásovai erdőrezs Karbonás (szénegető hely) nevű területén volt az első hajtás a hegyre felé, hol az állások voltak az udvar és kisérte számára kijelölve. A kásovai és úvegcsüri hajtók az első hajtásban csak flüttintéssel és fakopogtatással igyekeztek felverni a medvét, ha netán a kétezer lépésnyi fejfogott hajtási területen vagy egy maczkó térfertget volna.

Nemsokára egy középső, kinőtt és elhízott fekete fomedve riadt fel a hajtók lármájára, s azon állás felé rohant, hol dr. Widoherofer udvari tanácsos állott. Mihelyt a medve kirohant a bokrok közül, roz szelirány miatt, szelét vette, s elhőve maradt, visszariadt a hajtók felé s a sűrű bozóton elbűnt egészen szem elől. Puska dördülés nélkül folyt le az első hajtás. A cziberes erdőrezsen emekült vadállatra ujabb hajtást rendeztek, mely alkalommal a felső peczár kúrt-szavára az alsó, azután a közbelső is jelt adott, melyre a hajtók kiáltozó lármája vette kezdetét. Sem a második, sem a vadászatot befejező harmadik hajtás nem bukantott fel egy medvét sem, s az első hajtásban felvert és félszet kapott medve is valahol kitört a hajtási vonalból, s így ez a nap is eredménytelen volt a görgényi vadászatok krónikájában.

Vaddisznók bőségből. A ki barátja a vaddisznó vadászat veszedelmes sportjának, az az idén nagy mértékben kielégítheti ezen férfias szenvedélyét. Regóta volt oly nagy a vaddisznó-állomány országzszerre, mint most. De viznek is végbe roppant pusztítást. — Közelebb Alsó-Fehérmegyéből írják az „O. E.“-nek, hogy Bocvár, Királypataka, Czelen és Igenfalu községek határában egész nyájj garázdálkodik, s ellenük legközelebb nagyszámú hajtókkal vadászatot fognak tartani.

Színház.

(Sz. L.) Örömmel jelezük hogy közönségünk kedvencének Halmayné Székely Emmának tegnapi jutalomjátéka Offenbachnak „Hercegaszony“ című új operettjében minden tekintetben sikerült. A közönség, mely színházunkat minden zugában megtöltötte, jutalmazottat mindjárt kilétekor zajos tapsokkal, virágkoszorú és csokrokkal fogadta. A tapok az előadás folyamán természetesen fokozódtak, különösen pedig akkor a midőn jutalmazott a rajta kezdetben észrevehető megaláztatottságot legyőzve, szép hangját teljes erőnyire emelte. A darab megválasztása is szerencsés volt, sőt mondhatjuk hogy alig választhatott volna jobbat az operettel, mint a mely szintén egy ünnepi alkalomra iratott.

Offenbach maestronak volt ugyanis egy leánya. Magában véve ez még nem oly igen nagy baj, bár sokak állítása szerint nem is valami különös szerencse. A leány jegyben járt — jegyével, de a kelengye hiányzott. Ez már baj! Maestro Offenbach azonban nem esik kétségbe, hanem fogja magát és 2 hét alatt leírta egy operettet, a „Hercegaszony“ és annak előadhatási jogát kelengye fejében ráruházta leánya völegényére. Hogy a völegény mennyire „boldog“ volt,

összevissza fecsegett mindenféle haszontalan ürességeket. Nem szenvedhetem azt az embert, Gabriella küldte édes Sándorom, hogy beszélné rá minket, jelenjünk meg a holnapi estélyükön.

— Hahaha! és Gabriella grófné azt hiszi, hogy a mit ő ki nem vihet, egy Ypszilonti kiviheit? Remélem visszautasított!

— Az az hogy izé — de lásd édes kis Sanyikám, még sem jól teszünk mi, hogy így visszavonulunk, mert ezáltal mindenféle megjegyzésekre adunk alkalmat.

— Dehogy? kérde Sándor összefont karokkal bámulva neje szokatlan magaviselete felett.

— De úgy van ám édes Sándorom. Az egész város megbotránkozik.

— Igazán? Ezt nem is tudtam!

— Aztán lásd, szükséges is ám a szórakozás.

— Ugyah ne mond? — kiáltott föl Sándor az eikeseredés bizonyos nemével.

— Lásd, édes Sanyikám, Gabriella méltán nehezíthet reánk, hogy el nem fogadjuk meghívását. Ugy-e bár, most az egyszer elfogadjuk azt?

— Asszony! Mi történt te benned?

— Tudod édes, kis Sándorom, már csak a világ kedvéért is!

— Igen, a világ kedvéért? No hát édes feleségem a világ kedvéért itthon fogunk ezután is maradni.

— No hát az én kedvemért — mondá a kisasszonyka, férje arczát simogatva. — Lásd, én igazán szeretnék holnap ott megjelenni. Ugy-e bár, az én kedvemért megterjed? Aztán neked, mint orvosnak, tudni kellene ám, mennyire jótékony hatással van

felesleges mondani, a mennyiben általánosan tudva van, hogy a „Hercegaszony“ hercegi kelengyét biztosított a menyasszonynak, és az a jó oldala is meg volt, hogy uralkodása a gyakorlati életben 8 napnál tovább tartott. Offenbach — mint rossz nyelvek állítják — a feletti örömeiben hogy leányán tudhat, tele rakta az operettet vigabvóval, vigabvó motívumokkal, egy pár banális közhelyet nászöntőbe öltöztetett, másokat régebbi operettjéből kölcsönözött ki és — atyai gondjaitól egyszer s mindenkorra meg lón szabadította.

Zenei tekintetben különös súlyt fektetett Fortuna tóra, ki Halmayné által ki-tűnően volt személyesítve bár valamivel több élénkség jól állott volna a kis kapitánynak. Ez este igen sikerült érekszámai voltak Krecsányi Saroltának is ki az a b c d a-lának finom színezése által méltán megérdemelt tapokot aratott. A megboldogult maestro iránti kegyeletből azonban szivesen vették volna, ha a „Kis vitéz“ kezdetű couplet nem törekedett volna eredeti jellegéből kifogtatni. Épen ez azon couplet egyi, kemelyeket c-akias marquiroz va lehet előadni, érzést mint ez Krecsányi Sarolta tette — nem szabad belevenni, különben az a pikáns inspiráló rovására történik. Különbösen szivesen állirjuk hogy ez este több tapost is érdemelt volna.

Lata b a r a minden szében „eredeti“ volt és mint mindig így az alkalmail is szoros rapportba helyezte magát a közönség nevető izmaival.

A többi szereplők közül Némethné Bérczy, Csata r emítendők fel, kik kisebb nagyobb szerepeiknek megfeleleik.

A férfiak, valamint a Delin által vezényelt zenekar igen jól tartotta magát, bár észre lehetett venni, hogy ez utóbbinak tagjai nem voltak teljes számmal jelen.

Napi hírek.

— A helybeli ipar és kereskedelmi kamara a következő értesítést küldte be hozzánk közlés végett: Az osztrák-magyar pénzürtéknek a román vámbivatalok által frankokra történt átszámítása a kereskedőknek több ízben panaszra adván alkalmat, ennek orvoslása céljából a román kormánnyal megegyezés történt az iránt, hogy jövőben a franknak a mi pénzürtékünkhöz való viszonya minden harmadik hónapban az előbb lefolyt három hónap átlagos arfolyama alapján fog megállapíttatni, miről az érdekeltek a nagyméltóságú m. kir. földmívelés ipar és kereskedelmi miniszterumnak 1881. november 7-én 40796 sz. a. kelt leirata alapján kellő tudomásul értesítettek. Debreczen, 1881. november 23. A kereskedelmi és iparkamara.

— „Gazduram feleség“ vasárnapi előadása iránt az érdekeltséget bizonyonyal emelni fogja az a körülmény, hogy az énekes szerepeket Sz. Némethné, Halmayné, Egri, Csata r és Lata b a r fogják játszani. Halmayné az alkalommal mutatja be magát olcsór népszimbenben. — A darab többi szerepei is a legjobb kezekben vannak. Így: Tóth Antal, Eöry, Németh, Tóth Soma, Foltényiné, Lipcsseiné stb. — játszanak nagyobb szerepeket.

— Köszönetnyilvánítás. Azon két névből könyvért, melyet Kurucz Béla ur aján-dékozott a „debreczeni nyomdász-egylet“ részére, szives köszönetet mond az egylet nevében Kovács István könyvtárnok.

— Pincze-tűz. Tegnap délután a nagy-csapóutcai 334-ik számú háznál, a Kupfer József szerkesztésére alatt pincze-tűz ütött ki. Szerencsére a rögtön értesített tűzoltók megjelentek a vész színhelyén, s az igen könnyen végetvesztésé válhatott tüzet eloltották.

— A mai és a holnapi szini előadás közbejött akadályok miatt megcsereíttetett. A holnapra kitűzött „Uj háziur“ ma kerül színrre, „Fernande“ pedig holnap este.

az emberre a szórakozás. Nézz csak reám Nem látod, szemeim mennyire be vannak esve, arczsineim milyen sárga. Igen ám, Ipszilonti is mondá!

— Ah, tehát csakugyan innét fuj a szél — gondolá magában a doctor ur.

— Ellenben Gabi milyen virító színbe van, mert ő örökké mulat s rózsákat fest arczára a szórakozás.

Ipszilonti is azt mondta:

— Igazán azt mondta? — kérde a doctor folytonos ámulattal. — „Huság asszony a te neved!“ — gondolá lelkeben elkö-molyodva.

Tehát az ő neje is olyan, mint a többi, ő sem ment ettől az irtoztató asszonyi beteg-ségtől, a melyre nem teremt gyógyszer a föld összes tudományá.

Ezt meg kell előzni, most még csirájában van a baj, most még nem késő, gondolá folyvást, mialatt sajtó keble fájalmát nem volt képes elpalástolni.

— Te eddig boldognak érezted magadat, ha itthon egyedül lehettünk — mondá elke-seredéssel.

— Hisz én most is oly boldog vagyok melletted; de lásd édesem, a világot sem szabad ám egészen felednünk. Mconjünk el, édes Sándorom!

— Nem fogunk elmenni e tárgyban ez a végső szavam — mondá a doctor határozott férfi erélylyel.

Erre aztán az asszonyka bántuit. Ily parancsoló hangon még nem hallotta férjét szólani. (Vége köv.)

Már december hó 12-kèn!
Második huzása a 3°-os fejedelemségi
SZERB SORSJEGYEKNEK
 1881. évről 100 frank aranyban
Évenként 5 huzás.
 január 14., márczius 14., június 14., augusztus 14., november 14.
 Nyeremény mindenkor
 aranyban **100,000** frank
 Legkisebb nyeremény 100 frank aranyban.

A nyeremények és kamatok Bécsben, Budapestén, a legtöbb vidéki városban, valamint a legtöbb európai fővárosban minden levonás nélkül fizetettek.

A pontos fizetésért a szerb fejedelemségi kormány kezeskedik.
A sorsjegy 5° kamatot hoz aranyban.
 Szerb sorsjegyek ára 46 frt és szelvénykamat fejében 50 kr készpénzben.
Átvételi jegyek
 14 havi részletben 3 forintjával.
 és egy 4 frtos utolsó részletfizetés mellett.
 A vevő az első 3 frt lefizetésével az azonnali egyedüli és osztatlan jogot nyeri a játékra.

A 3°-os szerb fejedelemségi sorsjegyek november 12-én tartott első huzásánál, a 100 000, 10 000 és 4000 frank arany értékű főnyereményeket a mi váltóüzletünkben eladott sorsjegyek nyertek és a nyeremények általunk pontosan kifizetettek.

Legközelebbi huzások december 12-én, január 14-én és márczius 14-én
 E szerint a legközelebbi 4 hónap alatt 3 huzás.
 Csak BÉCS Vollzeile 10. és 13. **A. MERKUR** CH. COHN Vollzeile 10. és 13.
 kiadóhivatalának pénzváltó üzlete.

Mária-celli GYOMOR-CSEPPEK,
 jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmait ellen,
 s felülmulthatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rossz szaga lehellet, melyek annyira felbőgés, köhögés, gyomorurult, gyomorégés, hűgőköpizés, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főtájas (ha az a gyomorból ered), gyomorgörcs, székzsorulás, a gyomornak túlerheltsége étel és ital által, gilliszta-, lép- és májbetegség, aranyers bántalmak ellen.

Egy üvege ára használat utasítással együtt 35 kr.

Kapható Debreczenben Dr. Rotschnek Emil és Gólti Nándor urak gyógyszerárában, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárában és kereskedésében.
 Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben
Brady Károly,
 az „Óranyalhoz” címzett gyógyszerárában
 Kremzierben, Morvaországban.

Hirdetmény.

Az álmodi közbirtokosság részéről ezen a közhírre tétetik, hogy a birtokosságot illető kisebb királyi haszonveténi jog (regale) s a hozzátartozó kőrcsma-épület haszonbérlete a f. évi december hó 31-én lejárván, annak újabb 3 évre leendő haszonbérbe adása nyilvános árverésen Álmosdon, amlirt közbirtokossági felügyelő lakóán a f. évi november hó 30-án d. e. 9 órakor fog megtartatni.
 Mire az árverelni szándékozók magukat 400 frt bánompénzzel ellátva, ezennel meghivatnak.
 Egyéb árverési feltételek addig is alulírott közbirtokossági felügyelőnél megtekinthetők.
 Kelt Álmosdon, 1881. nov. 6.
Fráter Zoltán,
 közbirtokossági megbízott felügyelő.

VALÓDI WILHELM
 Mint gyógymód minden időben használható.
 köszvény és csúz ellenes
VÉRTISZTÍTÓ-THEA
 (vértisztítószer köszvény és rheuma ellen), mint egyedüli és biztosan ható vértisztítószer van előismerve.

Engedélyezve a cs. kir. udvari iroda 1858. december 7-iki határozata szerint.
 Eredménye bizonyos, hatása kitünő.
 Cs. kir. ő felsége által a hamisítás ellen védett. Bécs, 12. máj. 1870.

Ez a thea az egész szervezetet tisztítja; mint semmi más thea, a test minden részét átjárja és belső használat által minden betegségre hajlandóságok elkerget a test belsejéből és a működés biztos s hosszan tartó.
 Alapos gyógyítása a köszvénynek, rheumának, gyermek lábának és megrogzított bajnak; valamint a sebnek és más testbőrön jelentkező betegségeknek, pattanásnak akár a testen, akár az arcon és syphilis kiütéseknek.
 Feltünő kitünő eredményt mutatott a thea a máj és lép bedugulásánál, valamint a hámorrhoides állapotoknál, sárgaság, erős ideg- és derékfájdalmaknál és gyomorerőtlenedéseknél, albeduglásoknál, polutióknál, férfi elerőtlenedéseknél, stb.
 Szívbetegségeket, -skropholus betegségeknél és mirigydagadatoknál, e thea tartós használata után kigyógyít.
 Egyedül valódi alakban csak Wilhelm Ferencz gyógyszerésznél Neunkirchenben kapható.
 Egy csomag 8 részre osztva, az orvos rendelése szerint készítve használati utasítással 1 frt., csomagolás és bélyeg 10 kr.
ÓVÁS. Minden hamisított vásárlást kikerülendő, WILHELM-féle köszvény és csúzelles thea kérendő, mert hasonló jegyű, de név nélküli hamisításokat is árulnak, melynek megvételétől óvom a közönséget.
 A Wilhelm-féle köszvény és csúzelles vértisztító thea kapható: Debreczenben: Berghoffer István fűszerkereskedésében. Budapestén: Török József gyógyszerárában, Thallmayer A. és társánál. Csabán: Biener B.-nél. Egerben: Köllner Lőrincznél. Nagyváradon: Janky Antalnál. Gyöngyösön: Mersits Nándornál, Miskolcon: Ujházy Kálmánnál. Nagy-Bányán: Haracek F.-nél. Nyiregyháza: Pitscher Gvulánál. Satoralja-Ujhelyt: Tentsch Józsefnél.

BUNDÁK és KARMANTYUK.
ŐSZI és TÉLI idényre
 dúsan felszerelt
NŐI DIVAT-RAKTÁRÁT
 ajánlja
THALVISER ALAJOS,
 DEBRECZEN, czegléd utca 2. sz.
 Egyszer-mind elvállal mindennemű
női ruhák es felöltők elkészíttetését
 a legújabb divat szerint, igen jutányos árban.
GYÁSZRUHÁK
 bármily nagy mennyiségben öt forinttól telfelő 8 óra alatt készíttetnek el; e munkák vezetésére oly szakférfi felett rendelkezem, aki ezen a téren bécsi és budapesti legelőkelőbb hasonemű üzletekben legjobb sikerrel működött.
ŐSZI és TÉLI FELÖLTŐK.

Főlülmulthatlan
 az új szabadalm. szeszszel főző
gőz-gyorsfőző
 hat lánggal és szabályozóval.
 Ezen gőz-gyorsfőző egészen rézből igen csinosan van kialakítva, minden asztalnak díszét képezi, ára darabonként **3 frt és 3 frt 50 kr.**
 Két percz alatt vizet forral s hasonló gyorsasággal működik minden ételnél. Különösen katonáknak, garçon-egyeneknek, gyógy-működésnél fogva nélkülözhetetlen. A hat láng-bel füst és szagterjesztés nélkül eg. Sétkülödes csak utánvét vagy az árak előlege beküldése mellett eszközöltetik. Megszerezhető az első gőz-gyorsfőzők feltalálóától, közvetlen **KAUFMANN LAJOS-tól** Bécsben, II. Ferdinándstrasse 18.
 Gőz-gyorsfőző egyszerűen kész 11 frt 60 kr.
 Debreczenben eredeti minták Kaszanyitzky Endre üveg- és porcelán-kereskedésében megtekinthetők és megrendelhetők.

BERGMANN ELADÓ.
 kátrány-kéneg szappana
 A néhai Szalay István s neje Porokoláb Zsuzsanna közös tulajdonukat tevő és hízalóul használt 4 hold 1200 ööl majorsági föld a rajta levő épületekkel együtt szabad kézből eladó. Ertekezhetni **Ábrahám László** ügyvéd ural czegléd-utca 22. sz. a.
 Rotschnek gyógytárában helyben.

Alsótést sérvszervenvedőknek.
 G. Sturzenegger. Herisában (Schweiz) sérvköcsészt a legjobban ajánlja. Ezen köcsös nem tartalmaz semmi féle káros anyagot s gyógyít még egész régi sérvsérüléseket, ugyaztete anyabetegségeket is. Edényekben kapható, használhatóságának leírása mellett 3 fl. 20 kr. ugy G. Sturzenegger-nél, valamint az utób megjelölt raktárak által. Számos bizonyítványok, tartalmukban a következőkhez hasonlóak, bárki által nálunk beláthatók.
 9) Övéntesen tudatom önnel, hogy az öntől kapott 4 edényes sérvköcsös felhasználása után heveder sérvköcsömbe a legesélyesebb nem sem maradt, az azon gyakori terhes kútság egy év óta már nem léte vissza. Egy másik személynek szinté kérek 4 olyan edényket, melyet ön szives leest utánvett mellett elküldeni. Bari, Olaszországban. **Loth G.**
 Kapható Budapestén **Pataky Károly** gyógyszerárában, nagy korona utca 23. sz. a.